

Ministerie van Asiel en Migratie
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Datum
26 mei 2025
Kenmerk
TIS/U202500276
Bijlage(n)
-

Betreft: Derdelanders

Geachte,

Momenteel vangen gemeenten circa 1700 derdelanders op in opvanglocaties voor Oekraïners. Dit doen zij in opdracht van het rijk. Gelet op de uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, lijkt het erop dat de tijdelijke bescherming beëindigd had mogen worden. Op dit moment geldt echter de bevrozing tot nader order.

Als een derdelander niet meer onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming valt heeft dit consequenties voor de bijbehorende voorzieningen zoals het recht op opvang. Het is daarom noodzakelijk dat gemeenten over de juiste informatie beschikken en in staat worden gesteld om de opvang en andere voorzieningen te beëindigen als is vastgesteld dat daar geen recht meer op is.

Mede gezien de hoge bezettingsgraad in de Oekraïne-opvang en het majeure belang van beoordeling van rechtmatigheid, onder andere vanwege het draagvlak, zijn gemeenten welwillend om hiermee aan de slag te gaan. Maar gemeenten kunnen dat niet alleen.

De VNG vraagt u daarom een aantal zaken op te pakken. We hebben als gemeenten en rijksoverheid een groot gezamenlijk belang dat de procedure rondom het beëindigen van de opvang van de derdelanders op een goede wijze verloopt, daarom zijn wij ook graag bereid daar een bijdrage aan te leveren.

1. Een geactualiseerde versie van het eerder opgeleverde informatiepakket, met daarin:

- Een beschrijving van de werkprocessen inclusief stroomschema en tijdsplan voor communicatie voor de verschillende groepen (*derdelanders zonder rechtsmiddelen*,

derdelanders met rechtsmiddelen en derdelanders die op een andere manier nog een procedure (bijvoorbeeld asielaanvraag) voortzetten of al een asielstatus toegekend hebben gekregen)

- Een uitwerking van de informatievoorziening richting gemeenten: hoe en wanneer weten gemeenten om wie het gaat en per wanneer er geen recht meer is op opvang?
- Richtlijnen om dakloosheid te voorkomen, inclusief eventuele tijdelijke of alternatieve opvangmogelijkheden en een intensieve inzet van terugkeerprogramma's vanuit DT&V
- Een duidelijke werkwijze voor de groep ex-derdelanders die inmiddels een asielstatus toegekend hebben gekregen maar (soms) nog in de Oekraïne-opvang verblijven

2. Een plan van aanpak over de informatievoorziening richting gemeenten en derdelanders

- Waarin helder staat uitgewerkt wanneer en hoe de verschillende doelgroepen (gemeenten, gastgezinnen, werkgevers etc.) worden geïnformeerd
- Een eerste aanspreekpunt bij vragen

3. Samenwerkingsafspraken met relevante partners

- Handvatten en landelijke afspraken met 'de sterke arm' en anderen (Politie, DT&V en AVIM) om personen die niet vrijwillig vertrekken, te kunnen verwijderen uit de gemeentelijke opvang
- Helderheid en afstemming over de beschikbare ondersteuning van andere partijen zoals Vluchtelingenwerk Nederland.

Gemeenten zullen bereid zijn om hiermee aan de slag te gaan, maar kunnen dat niet zonder bovenstaande uitwerking. De VNG adviseert daarbij om pas over te gaan tot gedwongen uitzetting van de opvang zodra onomstotelijk vast staat dat er geen recht meer is op opvang.

Indien de opvang van deze groep derdelanders stopt, moet het rijk er alles aan doen om te voorkomen dat deze groep op straat terechtkomt. De situatie op straat is al gespannen en een extra groep is niet te hanteren. Dit onderstreept de noodzaak om óf opvang te bieden zolang een asielpcedure loopt, óf bij terugkeer de nodige voorzieningen te treffen.

Vanzelfsprekend zijn we graag bereid vanuit de VNG om hierin mee te denken en stellen we onze communicatiekanalen beschikbaar om gemeenten te informeren.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

i.o.

I.G.D. Hoogstrate
Directeur Beleid